Zaterdag 12 Februari 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang, No. 4130

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

SJEPETOVIA GENOMEN.

Duitse pogingen om omsingelde divisies te bevrijden worden verijdeld.

Boliviaans regering herzien.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„Te water: In het gebied van Anzio boden onze oorlogsschepen nog verder steun aan de linkerflank van het leger door hun kanonvuur. Slecht weer hinderde het lossen.

Te land: Harde gevechten duren voort aan beide fronten van het 5e leger. Onze troepen maakten enige voortgang in het gebied van Cassino aan het hoofdfront en wierpen een vijandelijke tegenaanval af op het strandhoofd van Anzio. Twee aanvalsgroepen aan het front van het 8e leger werden afgeslagen met verliezen voor den vijand. Aan alle fronten worden de verrichtingen belemmerd door regen, sneeuw en hagel.

In de lucht: Gisteren veroorzaakten het weer, dat alle grote operaties werden afgelast. Er werden enkele patrouillevluchten uitgevoerd. De vijandelijke luchtactiviteit was nihil" (Algiers, (AP) 12.2).

DE TOESTAND OP HET STRANDHOOFD.

Edward Kennedy seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Algiers:

Hoewel de toestand op het strandhoofd van Anzio klaarblijkelijk minder goed is, gelooft men, dat de Geallieerde strijdkrachten het daar zullen uithouden tot de hoofdmacht van het 5e leger te Cassino op 80 kilometer verder naar het Zuiden doorbreekt en aansluiting maakt om de Duitsers te verdrijven uit het gehele gebied ten Zuiden van Rome. Berichten, welke gisteren van het Cassino-front kwamen, deelden mede, dat de Noordamerikanen al vechtende de heuvels beklauteren welke uitzicht bieden op Cassino „in een dappere poging om een spoedig einde te brengen" aan de strijd in dat gebied en om de hoofdweg naar Rome te kunnen beheersen.

Het is nu duidelijk, dat de ontwikkelingen op het strandhoofd niet zo gunstig zijn verlopen als het Geallieerde Hoofdcommando verwacht had toen bijna drie weken geleden de landingen bij Anzio werden uitgevoerd. Het weer is hun niet gunstig geweest en heeft het gebruik van de luchtmacht op grote schaal belemmerd. De troepen op het strandhoofd bevinden zich op een open vlakte met weinig natuurlijke defensies. Zij zien zich gesteld voor Duitse keurtroepen, die uit vele delen van Europa gehaald werden om het hoofd te bieden aan de bedreiging, welke de landingen meebrachten (Algiers, (AP) 12.2).

DUITSE CONCENTRATIES TE CASTEL GANDOLFO.

Als volgt luidt een verklaring, welke door het Geallieerde Hoofdkwartier te Algiers werd uitgegeven: Castel Gandolfo, de zomer-residentie van den Paus, ligt thans in het gevechtsgebied en bevat een grote samentrekking van Duitse strijdkrachten. Zodra zich daar vijandelijke doelen voordoen, zullen zij noodzakelijkerwijs worden gebombardeerd" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 12.2).

ROOSEVELT OVER DE STRIJD.

Douglas Cornell seint uit Washington:

President Roosevelt zeide op een persconferentie, dat een zeer gespannen toestand heerst op het Engels-Noordamerikaanse strandhoofd ten Zuiden van Rome en dat er zeer hevig gevochten wordt, doch dat de Geallieerden over het algemeen in de lucht en op zee het overwicht hebben.

Roosevelt zeide, dat de Geallieerden bidden om goed weer om de zee- en luchtoperaties te begunstigen. Hij opende de persconferentie met te zeggen, dat het meest belangrijke nieuws in de bladen de verovering van het Huon-schiereiland op Nieuw Guinea is. De Australiërs, die uit het Zuid-Oosten kwamen oprukken, hebben er aansluiting gemaakt met de Noordamerikanen, die uit het Noord-Westen kwamen. Roosevelt zeide, dat het terrein er zeer moeilijk is en dat door deze verovering een belangrijke strook langs de Noordoostelijke kust van Nieuw Guinea gezuiverd is (Washington, (AP) 11.2).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 11 Februari vervolgden onze troepen de offensieve gevechten in de richting van Luga waarbij zij verschillende plaatsen veroverden. De troepen van het 1e Oekraïne-front hebben als gevolg van een flankbeweging en een frontaanval Sjepetovka veroverd, een groot spoorwegknooppunt en belangrijk sterktepunt in de Duitse defensies.

Ten Noorden van Zvenigorodka en Sjpola vervolgden onze troepen de gevechten ter uitroeiïng van de vijandelijke groep en haalden zij de omsingelingsring nauwer toe. Hierbij werden de plaatsen Golutsjki, Tsjerepin, Alkhovtsjik, Miropolye, Patasjnya, Tagantsja, Pototsjina, Novopavlovka, Pesjkovski en het spoorwegstation Tgantsja veroverd.

Gelijktijdig sloegen onze troepen ten Westen van Zvenigorodka de aanvallen af van grote vijandelijke strijdkrachten tanks en voetvolk, welke poogden door te breken om de omsingelde groep te redden.

In andere sectoren van het front heersen verkenningsactiviteiten en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op enkele plaatsen werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 10 Februari ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 89 Duitse tanks. 62 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 11.2).

12 JAPANSE SCHEPEN VERNIELD.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox maakte de vernieling van nog 12 Japanse schepen door Noordamerikaanse duikboten bekend.

Hiertoe behoren: een groot hulptransportschip twee middelgrote transportschepen, een middelgroot transportschip, twee grote tankers, vijf middelgrote vrachtschepen en een klein vrachtschip.

Hiermede is het aantal Japanse schepen, dat tot zinken werd gebracht, vermoedelijk tot zinken gebracht of beschadigd, gestegen tot 584.

Al de 12 Japanse schepen werden in de Stille Oceaan of de wateren van het Verre Oosten in de grond geboord. Deze verliezen hebben nog meer afbreuk gedaan aan de Japanse voorraadlinies, waarover men trachtte materialen aan te voeren voor de vijandelijke garnizoenen in de Stille Oceaan. Knox zeide, dat in vele gevallen de Japanse garnizoenen op de verspreid liggende eilanden „sterven van de honger".

Hij refereerde speciaal naar de eilanden in de Marshall-groep in het centrale deel van de Stille Oceaan waar de Noordamerikaanse bezetting van Kwajalein verschillende andere vijandelijke bases in de groep heeft afgesneden, en naar Bougainville.

Want — zo zeide Knox — „er groeit weinig voedsel op die eilanden en alles moet worden aangevoerd" (Washington, (AP) 11.2).

HET POOLS-RUSSISCH DISPUUT

De hoop dat een oplossing van het Russisch-Pools dispuut en andere Russische territoriale problemen gevonden zal worden zonder schade voor de zaak der Verenigde Landen wordt nog steeds gekoesterd in officiële kringen te Washington, niettegenstaande de berichten, dat Moskou nog een Geallieerd aanbod zou hebben afgeslagen om de moeilijkheden te helpen verwijderen. Naar men zegt, zou Churchill zich tot Stalin gericht hebben met aanbieding van de Britse bemiddeling teneinde de Russische en Poolse regeringen tot elkaar te brengen. Stalin zou het aanbod evenwel van de hand gewezen hebben met de verklaring, dat hij niet in onderhandelingen kan treden met zekere leden van de uitgeweken Poolse regering (Washington, (AP) 12.2).

CANADA'S AANDEEL IN DE OORLOG.

„In de strijd tegen de duikboten hebben de Canadese zeestrijdkrachten een belangrijk aandeel gehad", aldus verklaarde de Graaf van Aphlone, Gouverneur Generaal van Canada, voor het Parlement.

„Zij hebben geholpen een brug van schepen te onderhouden over de Atlantische Oceaan, waarvan de offensieve verrichtingen in Europa afhankelijk zijn. Gedurende het jaar werden al de Geallieerde zeestrijdkrachten in het Noord-Westen van de Atlantische Oceaan geplaatst onder een Canadesen Opperbevelhebber. Het Canadese leger werd als eerste aangewezen om op Sicilië te landen en opnieuw op het vasteland van Italië. Door het winnen van zware slagen en het innemen van honderden kilometers moeilijk terrein hebben onze soldaten een belangrijk aandeel gehad in de resultaten van deze belangrijke veldtocht. Zij hebben onovertreffelijke praestaties behaald. Aan de tegenovergestelde kant van de wereld hebben de Canadese strijdkrachten zich aangesloten bij die van Noord-Amerika voor het bezetten van Kiska in de Aleoeten. In de aanvallen op de duikboten, in de luchtaanvallen op Duitsland en bezet-Europa en aan de fronten over de gehele wereld gaan tal van Canadese vliegers onverminderd voort een belangrijke rol te spelen."

Hier heeft men een duidelijk beeld van het Russische front. Tussen Belaya Tserkov en Smela zitten de 10 Duitse divisies opgesloten.

Het nieuws van vandaag.

Aan de spoorlijn, welke van Berditsjev naar Rovno in het oude Polen loopt, ligt Sjepetovka, een stad die hardnekkig door de Duitsers verdedigd werd tot de troepen van Generaal Nikolai Vatutin gisteren besloten haar in te palmen.

Hierdoor zal de aanvoer van voorraden per trein naar de troepen in Polen vergemakkelijkt worden ter voortzetting van hun offensief. En hierdoor zal ook de terugtocht moeilijker worden voor de naziestrijdkrachten, die nog hopeloze pogingen in het werk stellen om de 10 omsingelde divisies in het gebied tussen Belaye Tserkov en Smela (zie kaartje) te redden. Vatutin en zijn veteranen werden speciaal geprezen door Stalin in een dagorder en in Moskou donderden de kanonnen te hunner ere.

Voor het strandhoofd van Anzio aan de Italiaanse Westkust donderen de vlootkanonnen ter ondersteuning van de Geallieerde troepen, die reeds dagenlang verwoed vechten om zich de Duitsers van het lijf te houden. Tot de oorlogsschepen, die de troepen op het land bijstaan, behoren de Britse kruisers „Dido" en „Mauritius" alsook twee niet bij name genoemde torpedojagers. Het communiqué, dat heden uit Algiers kwam, deelde mede, dat het weer de luchtoperaties bijna volkomen belet, maar dat niettemin een krachtige Duitse tegenaanval op het strandhoofd werd afgeslagen. In Cassino werd nog enige vordering gemaakt, doch de Duitsers geven er de strijd niet op. De gevangenis van Cassino werd bijvoorbeeld omgezet in een waar fort.

Uit de kelders vuren de nazies op de naderende Geallieerde troepen. Ook de aartsabdij op de Monte Cassino wordt door hen versterkt en blijkens een bekendmaking uit het Geallieerde Hoofdkwartier hebben de Duitsers zich ook genesteld rondom de Pauselijke zomer-residentie te Castel Gandolfo. De Geallieerden zullen zich dus verplicht zien de Duitsers hier aan te vallen en mogelijk hebben zij dit reeds gedaan gezien de bombardementen waarvan de radio van het Vaticaan melding maakte.

Op de invasiekust van Frankrijk worden de bombardementen voortgezet door de Geallieerde luchtstrijdkrachten. Reeds vroeg heerste er een druk verkeer boven het Engelse Kanaal en waarnemers aan de kust zagen de toestellen vliegen in de richting van Calais en Boulogne.

In Bolivia is de revolutionnaire regering herzien. Drie van de meest asgezinde elementen zijn afgetreden en hebben plaats gemaakt voor meer Geallieerd-gezinden. Dit is een duidelijke poging om de erkenning der Amerikaanse zusterrepublieken te winnen maar in Washington neemt men voorlopig nog een gereserveerde houding aan.

VRIJHEID VAN GEBREK

Sir William Beveridge, een Engelse econoom, geeft practische richtlijnen ten aanzien van het bovengenoemde ideaal

door
TJALLING WIJBRANDUS,
Leraar M.O. Staathuishoudkunde en Statistiek aan de Algemeen Middelbare School op Curaçao.

Het Beveridge-plan blijft de aandacht trekken. Helaas was een moeilijkheid op Curaçao dat men slechts zeer fragmentarisch op de hoogte was van dit plan. zodra men buiten de eigenlijke beroepskringen kwam. Wij zijn daarom blijde dat de bekende Curaçaose staathuishoudkundige, de Heer Wijbrandus zich op ons verzoek bereid verklaarde het Beveridge-plan in „Dagblad Amigoe di Curaçao" uiteen. te zetten.

De mensheid is erin geslaagd, vooral gedurende de laatste twee eeuwen, de productie der goederen, die kunnen dienen tot behoeften-bevrediging, enorm op te voeren. Weliswaar werd de productie niet altijd aangepast aan de koopkrachtige vraag, sprak men vaak van een „chaotische productiewijze", doch in ieder geval werd het quantum goederen, dat ter beschikking van de mensheid werd gesteld, door de machtige werkingen van de techniek en het organisatie-vermogen der mensen steeds groter.

De verdeling van deze goederen werd echter een vraagstuk van de eerste orde. In een wereld van overvloed aan materiële goederen heerste toch nog gebrek! Hoe was dat mogelijk, terwijl men over een dergelijk productie-vermogen beschikte? Talrijke economen hebben zich met deze vraag bezig gehouden en het aantal oplossingen om tot verbetering van deze toestand te geraken is legio. Vele economen zoeken de oplossing in de aanpassing van de productie aan de koopkrachtige vraag, waarbij de wegen om deze aanpassing te bereiken zeer verschillend worden aangegeven. Anderen leggen meer het accent op een betere verdeling van de goederen. Zij willen bv. de hoeveelheid goederen en diensten, die de arbeidende klasse ontvangt als aandeel in de productie, in de vorm van arbeidsloon, verhogen. Niet door het arbeidsloon te verhogen, zodat men op deze wijze meer goederen en diensten zou ontvangen, doch door het geven van vrije geneeskundige behandeling, uitkeringen van loon in geval van ziekte of tijdelijke invaliditeit enz.

Sir William Henry Beveridge is één der economen, die de armoede op deze wijze tracht te bestrijden.

De Engelse regering verstrekte hem op 10 Juni 1941 de opdracht een onderzoek in te stellen naar de bestaande schema's van sociale verzekering in Engeland en voorstellen te doen voor reconstructie op dit gebied. Onvermoeid toog Sir Beveridge (hij is reeds 64 jaar) aan het werk en op 2 December 1942 werd het zg. Beveridgerapport gepubliceerd.

Inhoud en algemene richtlijnen van het Beveridge-plan.

A. Inhoud: Het biezondere van het Beveridge-plan is, dat het geen halve maatregel is. Zelf zegt hij er van; dat zijn plan Engeland half op weg naar Moskou zou brengen. Verder is een belangrijk kenmerk, dat het geen essentiële hervormingen in de maatschappelijke orde voorstelt en hierdoor een veel betere kans maakt, geheel of gedeeltelijk verwerkelijkt te worden. Sir Beveridge is geen voorstander van veranderingen van ons maatschappelijk stelsel, doch hij probeert binnen het kader van het bestaande de levensstandaard van die grote groep van Engelsen, die alleen of in hoofdzaak op hun arbeidskracht zijn aangewezen, teneinde een inkomen te verwerven, te verhogen.

Teneinde dit te bereiken, stelt hij het volgende voor:

1. Bij **werkloosheid** ontvangt de arbeider een werkloosheidsuitkering en eventueel vergoeding voor verhuiskosten.

2. In geval van **ongeschiktheid** om te werken door ziekte of een ongeval vindt een uitkering plaats gedurende de tijd, dat men niet kan werken.

3. Bij **het verlies van middelen van bestaan** vergoeding in de vorm van een toelage, teneinde andere middelen van bestaan te vinden (hiermede wordt een grote groep van kleine neringdoenden geholpen).

4. **Pensioenen** voor de mannen op 65-jarige leeftijd, voor de vrouwen op 60-jarige leeftijd.

5. **Bij een huwelijk** worden voor de vrouw speciale voorzieningen getroffen in de vorm van:

a. gehele of gedeeltelijke vergoeding van de kosten van de uitzet;

b. in geval van moederschap een speciale toelage, indien de moeder ook in loondienst arbeid verricht, een uitkering gedurende een zekere tijd voor en na de bevalling;

c. bij onderbreking van de verdiensten van den echtgenoot een toelage bestaande uit een gedeelte van diens loon;

d. komt de echtgenoot te overlijden, dan ontvangt de weduwe een uitkering, indien uit het huwelijk kinderen geboren zijn, en een toelage teneinde te leren in haar levensonderhoud te voorzien, indien er geen kinderen zijn;

e. bij echtscheiding gelden dezelfde voorzieningen voor de vrouw als genoemd onder d;

f. in geval van ongeschiktheid van de vrouw om het huishouden te doen wordt een vergoeding toegekend voor hulp in de huishouding.

6. Vergoeding van **begrafeniskosten**

7. **Kinderbijslag** voor het eerste kind, indien de ouders niet verdienen en steun genieten; kinderbijslagen voor tweede en volgende kinderen, ongeacht of de ouders al of niet verdienen.

8. **Medische verzorging** in geval van ziekte of ongeschiktheid om te werken. thuis of in ziekenhuis, inclusief na behandeling.

B. Algemene Richtlijnen: In paragraaf 455 van het rapport worden deze algemene richtlijnen als volgt omschreven:

„Er zijn mensen voor wie het nastreven van veiligheid een verkeerde doelstelling schijnt te zijn. Zij denken bij veiligheid aan iets dat onverenigbaar is met initiatief, risico, persoonlijke verantwoordelijkheid. Dit is geen goede voorstelling van sociale veiligheid, zoals dit rapport het bedoelt Dit plan heeft niet de strekking om aan iedereen iets te geven voor niets en zonder opofferingen; of iets dat de belanghebbenden zal vrijwaren voor persoonlijke verantwoordelijkheid. Het plan heeft ten doel een bestaansinkomen te verzekeren op basis van premie-

betaling en de mensen geschikt te maken en te houden voor hun werk. Dit alles kan niet verkregen worden zonder nadenken en inspanning. Het kan alleen bereikt worden door vaste wil van de Britse democratie om zich eens en voor al vrij te maken van de schande van gebrek, waarvoor geen economische of morele rechtvaardiging bestaat. Als deze poging gedaan is laat het plan nog voldoende ruimte voor alle individuen om voor zichzelf iets boven het nationale minimum te verkrijgen, en om nieuwe en hogere behoeften te bevredigen dan de minimale levensbehoeften.

De eerste vraag, die zich voordoet bij deze voorstellen is: Hoe zullen de kosten van bovengenoemde voorzieningen worden gedekt? Wat dit betreft, denkt Sir Beveridge aan een systeem van sociale verzekering, waarbij de werknemers, de werkgevers en de Staat ieder een gedeelte der premie betalen. Iedere werknemer is verplicht bij te dragen en iedere werknemer is dan ook verzekerd. De premies worden in een fonds gestort en uit dit fonds worden de uitkeringen betaald, waarop de verzekerden recht hebben. Volgens berekeningen zou de uitvoering van plan, indien het in 1945 werd verwerkelijkt, ongeveer £ 13.000.000 per week kosten of £ 697.000.000 per jaar (11% van het totale inkomen van Engeland). Ter vergelijking moge nog dienen, dat de oorlog aan Engeland in het begin van 1943 £ 14.000.000 per week kostte, of £ 736.000.000 per jaar. De premies zouden voor ongeveer 28% door de verzekerden worden gedragen, voor 20% door de werkgevers en voor 50% door de Staat; 2% wordt gedekt door de rente van de bestaande fondsen voor sociale verzekering.

De houding van het Engelse volk, het Parlement en de Regering ten opzichte van het Beveridge-plan.

Hoe denken de 45 millioen Engelsen, die bij het bovenstaande belang hebben, over deze vooruitstrevende plannen? Sir Beveridge is van mening, dat 95% van het Engelse volk zijn plannen steunt. Een vriend van hem schatte dit percentage zelfs op 99.44%. Vooral de garantie, dat het ouderdoms-pensioen £ 2.— per week voor een echtpaar zal opdragen, heeft o.m. krachtig tot de massa gesproken. Natuurlijk was er een groep mensen, die kankerde over het feit, dat iedere werknemer wekelijks 4¼ shilling zou moeten betalen. Anderen vonden, dat Sir Beveridge niet ver genoeg was gegaan met zijn plannen. Weer anderen vroegen zich af, hoe Engeland in de toekomst de concurrentie op de wereldmarkt zou kunnen volhouden met dergelijke sociale lasten. In het algemeen echter was de publieke opinie sterk voor het plan geporteerd.

Dit kan van het Engelse Parlement en de Regering niet worden gezegd. De Engelse Regering heeft wel de meeste punten van het plan aanvaard, doch ook een aantal belangrijke punten voor nader onderzoek aangehouden. De Labour Party achtte dit laatste feit zo ernstig, dat zij, ondanks het feit dat Engeland in oorlog is, het nodig oordeelde een amendement in te dienen, waarbij de houding der Regering ten opzichte van het Beveridge-plan werd afgekeurd. Het Britse Lagerhuis verwierp echter dit amendement met 335 stemmen tegen 119. De aanvankelijke motie, waarbij het Beveridge-rapport in principe werd aanvaard, werd daarna zonder stemming aangenomen.

Eén van de punten, welke bij het debat in het Parlement op de voorgrond trad, was het al of niet instellen van een ministerie voor Sociale Zekerheid. De Regering heeft dit idee in principe aanvaard, doch achtte de tijd nog niet gekomen om dit ministerie thans reeds in te stellen.

Een andere belangrijke quaestie was het voorstel om een allesomvattende staats-organisatie in het leven te roepen, teneinde alle voorgestelde vormen van verzekering hierin onder te brengen. Wat dit zou betekenen, kan men zich het best voorstellen, indien men bedenkt, dat 1/3 van de verzekeringen van de particuliere verzekerings-maatschappijen tengevolge hiervan zou worden geliquideerd en in handen van de Staat zou overgaan.

103.000.000 polissen (weliswaar slechts een paar cent per week kostende, doch een totaal van ± £ 80.000.000 per jaar aan premie opleverende) zouden worden onttrokken aan de bedoelde particuliere maatschappijen en worden ondergebracht bij een Overheidsbedrijf.

De grootste verzekerings-maatschappij, die hierbij betrokken zou zijn, is de Prudential Assurance Company. Deze machtige assurantiemaatschappij, welke behalve in haar verzekerings-bedrijf ook in belangrijke mate geïnteresseerd is in de staalindustrie en allerlei warenhuizen, en bovendien de grootste aandeelhoudster van de Bank van Engeland is, zou een dergelijke gang van zaken ongetwijfeld met lede ogen aanzien Indien men zich verder nog realiseert, dat ruim 40 leden van het Engelse Parlement directeuren zijn van de verzekerings-maatschappijen, dan zal het duidelijk zijn, dat Sir Beveridge met dit voorstel nogal wat oppositie ontketende en de Engelse Regering van mening was dit punt voorlopig te moeten laten rusten.

Internationale samenwerking.

Sir Beveridge's leuze: „Veilig van de wieg tot het graf" heeft veel bekoorlijks. Indien zijn plannen worden verwezenlijkt gedurende en na de oorlog, is een eerste stap gezet op de weg naar het winnen van de vrede. Maar nooit mag worden vergeten, dat voor deze verwerkelijking een essentiële voorwaarde is samenwerking tussen de volken. Engeland alleen kan zich op den duur dergelijke experimenten niet veroorloven. Slechts indien men gezamenlijk besluit de wereld in economisch opzicht zo te organiseren, dat werkloosheid, instabiliteit in de muntverhoudingen, tariefmuren e.d. worden vermeden, een welvarende wereld te scheppen derhalve, dan, maar dan ook alleen, is het mogelijk het ideaal „vrijheid van gebrek" te benaderen.

Ons Koninkrijk.

DE KERK IN NEDERLAND.

Minister Jacob A. W. Burger heeft op een bijeenkomst die plaats greep in de Anglicaanse St. Paulus-Cathedraal te Londen, gezegd, dat de kerk in Nederland het enige lichaam is, dat openlijk protest aantekent tegen de bezetters.

De spreker verklaarde in Nederland meer dan eens te hebben meegemaakt dat Katholieke en Protestantse geestelijken onder zeer gevaarlijke omstandigheden een moedige houding aannamen. De Minister zeide, dat in de Nederlandse kerken, ondanks het verbod, elke Zondag wordt gebeden — al worden dan geen namen genoemd — voor de Koningin, Haar gezin en de Regering. Geallieerde successen werden meer dan eens van de kansel bekend gemaakt. Katholieke geestelijken lazen in de eerste dagen der bezetting reeds herderlijke brieven van hun Bisschoppen voor, waarin het den gelovigen verboden werd deel uit te maken van de N.S.B. of welke andere nazie-organisatie ook, de vergaderingen er van bij te wonen of deel te nemen aan hun propaganda op straffe van weigering der Sacramenten. „Meer dan eens" aldus Minister Burger, „hoorde ik van Nederlandse autoriteiten, wanneer er gevaar dreigde voor de een of andere geestelijke en heb ik op mijn beurt de betrokkenen gewaarschuwd, dat zij op het punt stonden aangehouden te worden en hen beter zou zijn voorzichtiger te werk te gaan. Nooit heeft één geestelijke er rekening mee gehouden".

HET BEZETTE NEDERLANDS INDIE.

De Inlichtingendienst van den Bevelhebber der Strijdkrachten in het Oosten bericht ons, over de toestand in het door Japan bezette deel van Nederlands Indië: Er wordt te Soerabaia weinig handel gedreven omdat de Japanners alles hebben geplunderd en doordat er geen invoer van nieuwe goederen is. De zaak van Whiteaway bijvoorbeeld is zo goed als leeggestolen door de Japanners. Alle autovervoer is in Japanse handen zodat er practisch geen werk is voor handwerklieden in het autovak. Deze economisch ongunstige omstandigheden hebben in het bizonder handelaren, wagenhouders en vaklieden zwaar getroffen, zodat zij allen Soerabaia hebben verlaten en naar het binnenland zijn vertrokken. Vermoedelijk heeft hetzelfde in alle andere steden van Java plaats gevonden. De lonen zijn voor hen die nog werk kunnen vinden, zeer laag. Een Indo-Europese hersteller van draaibanken bijvoorbeeld verdient ƒ 1.60 per dag; de gewone voedingsmiddelen zijn over het algemeen goedkoop. Brood is gerantsoeneerd; vlees is moeilijk te krijgen en kost ƒ 1.00 per kilo; groenten zijn regelmatig verkrijgbaar; de kleding is buitengewoon duur. De Japanners hebben een inheems vrijwilligercorps opgericht; iedere sectie van ongeveer 20 man marcheert onder geleide van verschillende Japanse soldaten. Dit inheems vrijwilligerscorps is uitgerust met houten geweren en overigens ongewapend. De Japanners trachten ook Indo-Europeanen voor dit corps te werven, doch zij slaagden er niet in. De Inheemse bevolking is, als gevolg hiervan en door de hondse bejegening, die zij van de Japanners ondervindt, sterk anti-Japans geworden; enige ernstige gevallen van sabotage gepleegd door de Inheemse bevolking, heben zich reeds voorgedaan. Het ge- [illegible] rabaia heeft een uittocht van de Inheemse bevolking, zoals nimmer te voren had plaats gehad. De Japanners blokkeerden hierna alle toegangswegen uit vrees voor herhaling. De berichten omtrent Europese gezinnen zijn evenmin gunstig. De financiële positie der Europese vrouwen en kinderen, die geen eigen inkomsten meer hadden, zijn ondergebracht; hoe de toestand in deze kampen is, is niet bekend. De vrouwen die niet in kampen zijn ondergebracht, worden af en toe naar een politie-bureau geroepen en daar, soms enige dagen, vastgehouden ten behoeve van een onderzoek.

DE EERSTE GROEP IS GEREED.

Een eerste groep van veertig Nederlanders en Indiërs die hun opleiding tot ambtenaar Burgerlijk Bestuur hebben doorlopen, is gereed om zo spoedig Nederlands Indië vrij komt, haar taak te beginnen.

Deze opleiding werd verzorgd door de Nederlands Indische Commissie in Australië, en duurde zes maanden waar anders een cursus van twee jaar nodig is.

Alle veertig candidaten zijn geslaagd voor het examen, dat omvatte: Burgerlijk Bestuur, Talenkennis, w.o. Maleis en de dialecten van Nieuw Guinea, Godsdienst, Geschiedenis en Adat-recht. Een tweede groep zal binnenkort haar studies beginnen.

EEN RODE KRUISSCHIP OVERGEDRAGEN.

Het Nederlandse schip „Maetsuycker" is te Sydney overgedragen aan het leger van de Verenigde Staten als Rode Kruisschip. Dit is het tweede, dat, binnen een week, door de Nederlandse regering aan de Noord-amerikaanse te geschenke is gegeven. De vertegenwoordiger der Britse regering A.G. Potter bracht te dezer gelegenheid hulde aan de Nederlanders en hun oorlogsinspanning. De vertegenwoordiger van de Koninklijke Paketvaart Maatschappij D. Summers wees er op, hoe de Nederlandse scheepsbouw het mogelijk maakt een schip, dat bestemd was troepen en bevoorrading aan te voeren op korte tijd omgebouwd wordt in een doeltreffend hospitaal-schip.

KEIMANSNA GEBOMBARDEERD

Zware bommenwerpers der Geallieerden hebben Keimansna in Nieuw Guinea gebombardeerd en grote branden verwekt. De vliegvelden Lian en Namlea op Ambon zijn onder vuur genomen evenals de Boeroe-eilanden. Lange-afstands-jagers hebben aanvallen verricht op vijandelijke troepen te Betano op Timor.

DE „NEDERLANDSE OOST VISSERIJ COMPAGNIE".

De „Nederlandse Oost Visserij Compagnie" heeft — volgens een onlangs te Londen aangekomen vluchteling —volkomen gefaald, reeds vóór de Russische troepen naderden. Een op indrukwekkende wijze toegeruste groep vissers was, acht maanden geleden, naar de streek der Peipus-meren vertrokken, maar slaagde er niet in één vis te vangen. De kostbare, in Nederland gebouwde, schepen werden per trein naar Rusland vervoerd, maar bleken ondeugdelijk te zijn. De N.S.B.-vissers waren zelfs verplicht vis te kopen bij de plaatselijke vissers teneinde niet van honger te sterven.

EEN NEDERLANDS SPITFIRE-ESKADER.

Dat een Nederlands Spitfire-eskader bestaat, bleek voor het eerst uit het bericht, dat Prins Bernhard een bezoek er aan gebracht heeft en decoraties heeft uitgereikt aan 6 vliegers. Het eskader heeft deelgenomen aan vluchten over Europa; vier der gedecoreerde vliegers maakten eerst deel uit van de kustpatrouilles; het zijn: Van Lidth de Jeude, Commandant der Nederlandse luchmacht; Luitenant-Kolonel P. J. Broeckert; Luitenant-Kolonel J. P. Berdenis van Berlekom en Kapitein Scott. Het eskader is grotendeels samengesteld uit vliegers, die eerst met andere Raf-eskaders hebben gevlogen of die pas uit Canada zijn aangekomen.

VIER MILLIOEN VOOR TONEEL.

Nederlandse belastingbetalers hebben in het afgelopen jaar 4 millioen gulden betaald om het Duitse toneel in Nederland te steunen. Het sluikblad „Het Parool" schrijft, dat sommige Duitsers het zelf duur vinden.

OVERLEDEN.

Het „Nationale Dagblad" deelt mede, dat de 58-jarige N.S.B.-er Wilhelmus de Groot te Leiden, bij de oefening van zijn plicht, gedood werd op 17 Januari 1944. Verdere biezonderheden verstrekt het blad niet.

ZIJN MENINGEN EN ZIJN VLOEKEN.

„Wanneer je het eerste vijandelijke toestel neerhaalt zou je misschien moeten denken aan de mannen, die er in zitten, maar ik dacht aan de afschuwelijke dingen, die de Duitsers ons hebben aangedaan en ik voelde, dat dit een van de vliegers was, die Rotterdam „gerotterdamd" hebben" zei een Nederlandse sergeant-vlieger, die twee Dornier-toestellen neerschoot boven Londen. Het was de eerste luchtoverwinning van dezen vlieger, die deel uitmaakt van een Nieuw-Zeelandse Mosquito-eskader zijn naam werd niet bekend gemaakt. „Wij hebben gedurende de laatste vijf maanden heel wat Duitse raiders achtervolgd en wij waren ook op 21 Januari aan het werk, toen de luitenant-vlieger John Hall van ons eskader twee neerhaalde. Vroeg in de morgen van 4 Februari waren wij maar naar bed gegaan, omdat wij toch de hoop opgegeven hadden, dat er nog iets te doen zou vallen, toen iemand de dekens van mij weg trok en riep: „Er uit". Hoewel ik vloekte, dat hij mij op zo'n onmogelijk uur uit bed haalde, waren wij toch binnen de officiële tijd in het toestel. Naar een eerste vergeefse jacht kregen wij een vijandelijk toestel in de gaten en binnen 15 seconden stortte het brandend neer.

SPELDEN, OLIE EN BROOD.

Spelden zijn bijna niet meer te krijgen in Nederland en kosten twee cent per stuk. Ook naalden ontbreken. Een liter olie kost op de zwarte markt 35 gulden, 800 gram brood drie gulden, petroleum drie gulden vijftig, een sigaretten-bon voor 20 stuks per week wordt verkocht voor 7 gulden en melkbonnetjes geldig voor 1 liter brengen anderhalve gulden op.

UITBREIDING NEDERLANDSE NIJVERHEID.

Te Londen werd uit betrouwbare bron vernomen, dat Nederlandse industriële ondernemingen zich gereed maken — door kapitaalsverhoging — voor de komende heropleving en vernieuwing der bedrijven na de bevrijding. Nieuwe aandelen uitgifte werden bekend gemaakt door de volgende firma's: Noord-Nederlandse Machinefabriek te Winschoten: 120.000 gulden in aandelen met 30% premie. De „Automatic Screw Works" een onder Engelse naam werkende fabriek te Nijmegen: 300.000 gulden" voor het maken van gas- en electrotechnische apparaten" en de „Kempkens Meubelfabriek" te Waddinxveen: 270.000 gulden met het oog op de „te verwachten vraag naar meubels en wandbekleding na de oorlog".

GROENE „Z"-KAART NODIG.

Nederlandse kunstenaars, schrijvers, acteurs, zangers en musici tussen 18 en 50 worden verplicht om in Duitsland te gaan arbeiden, tenzij zij in het bezit zijn van een groene „Z"-kaart, die aan de leden der Cultuurkamer zijn verstrekt.

INGENIEUR KOENIG OVERLEDEN.

De gewezen Minister van Waterstaat, Ingenieur Adrianus Antonius Henri Willem Koenig, is in de ouderdom van 77 jaar te Den Haag overleden.

JACKSON GESLOTEN.

De Nederlandse vlag van de militaire vliegschool van Jackson is Dinsdag voor goed neergelaten om weer gehesen te worden boven het aan de Japanners ontworstelde gebied. De vlag werd medegedeeld door de laatste Nederlandse bommenwerpers, die Jackson verlieten. Commandant Giebel dankte bij zijn afscheid de Noordamerikanen voor hun steun en medewerking aan de Nederlandse vliegschool. Velen zonden de plechtigheid bij.

Het geheim van Hitlers succes

God in de hemel werd zelfs gemobiliseerd.

De Kern van het Nazisme is Hitlers Mystieke macht

door
P. J. M. H. Mommersteeg, Pr.
Aalmoezenier der Nederlandse troepen in de Verenigde Staten.

Heden arriveert op Curaçao als gast van Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P. de Zeereerwaarde Heer Petrus J. M. H. Mommersteeg, redacteur van het katholieke persbureau „Pro Deo" te New York. Ter introductie diene, dat de Zeereerwaarde Heer P. J. M. H. Mommersteeg, die geboren werd in Vlijmen, vóór zijn komst naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika rector was van het St. Annagesticht te Nijmegen. Bovendien was hij lid van de Diocesane Jeugdorganisatie in het Bisdom 's Hertogenbosch als vertegenwoordiger van den Jongen Werkman; lid van het bestuur van het Nationaal Verbond „de Jonge Werkman" en directeur en aalmoezenier van den Jongen Werkman in het Bisdom 's Hertogenbosch.

Er viel in Nederland een algemeen en instinctmatig verzet waar te nemen tegen de ideologieën, die in de periode aan deze oorlog voorafgaande, van Duitsland uit gepropageerd werden. Dit ging zelfs zó ver, dat iedereen, die uit dat land kwam, verdacht werd. Ik herinner mij uit die dagen de klacht van een Duitser, die geschokt was door de onsympathieke houding zijner medereizigers in een spoorwegcoupé, zo gauw zij bemerkten, dat hij slechts Duits sprak. Er waren natuurlijk uitzonderingen, zoals de lawaaierige maar nooit veel aanhang gehad hebbende N.S.B. bewees. Zij bevestigden slechts de regel.

Nederlanders zijn nu eenmaal geoefend in het terugbrengen van verschijnselen naar de oorzaak, die ze voortbrengt. Zowel in ons sociaal als in ons politiek leven bezonnen wij ons op beginselen. De leidende figuren gingen daarin voor, de massa volgde. Iemand, die alleen Nederland kende, had moeite om te begrijpen hoe Duitsland kon vallen voor de machinaties van een Hitler. Dat kwam, doordat Duitsland anders was. Het was zó anders, dat Hitler dáár succes kon hebben.

Toen Hitler met zijn actie begon, bleek hij over een zeer handige politieke techniek te beschikken. Dit kwam vooral tot uiting in zijn hanteren van de „divide et impera" tactiek. Om de socialisten en communisten er onder te krijgen, legde hij het aan met de reactionnairen en nationalisten. Geleidelijk echter bracht hij ook deze tot overgave en velde uiteindelijk het Centrum en gematigde partijen. Toen was het terrein open voor dictatuur.

Deze voorstelling van Hitlers succes raakt echter niet de kern der zaak. De grondoorzaak moet gezocht worden in zijn genialen zet, politiek om te toveren in een soort geloof. Een der vroegere secretarissen van Hitler, die hem ontrouw werd nog voor hij rijkskanselier geworden was, heeft daarover interessant licht geworpen in een vraaggesprek met C.I.P. In de talloze leidersvergaderingen, waaruit de Nationaal Socialistische beweging opgegroeid is en die dikwijls in heftige discussies ontaardden, was Hitler meestal opvallend zwijgzaam. Hij maakte geen aantekeningen en soms scheen hij de bespreking zelfs niet te volgen. Maar als de vergadering ten einde liep, nam hij het woord. In een brillante visie bracht hij dan de ideeën, die aan het debat ten grondslag lagen, tezamen en hij slaagde er steeds in de aanwezigen dynamisch te bezielen. Hier ligt de sleutel tot Hitlers succes. De kern van het Nazisme is niet zozeer een techniek, het is veeleer een mystiek. Wij willen hier voorlopig slechts op twee punten wijzen:

1. **Hitler bracht het absolute in de politiek.**

De tijd van zijn opkomst werd in Duitsland gekenmerkt door alles beheersende onzekerheid. Er was voor de brede massa's van het volk geen zekerheid van bestaan, geen zekerheid in denken en handelen, daar zij geen zekerheid meer hadden betreffende de betekenis van het leven. De honger voor het absolute, het zekere, het vaste was op zijn hoogtepunt in Duitsland. Het Christelijk geloof had er de kracht verloren om nog invloed te oefenen op het openbare leven en de openbare mening. Zeker schraagde zij niet de Duitse democratie, die zwak was, doordat zij slechts een politiek systeem was zonder ziel. Dat was anders dan in Nederland, Engeland en Amerika, waar de democratie gedragen werd door de kracht van levende traditie, welke op haar beurt grotendeels ankerde in het geloof van het volk.

Hitler trad voor de massa's en schreeuwde zijn verachting uit voor democratisch individualisme en relativisme, voor democratische mondvechterij en compromis zonder einde. Hij hield niet op, steeds maar hetzelfde te beweren. Zijn gehele optreden was meer dat van een profeet dan van een politicus. En zijn leer: het geloof in de komst van een absolute nieuwe orde.

De politici glimlachten over deze dromen; maar de massa's volgden hem. De massa's volgen den „ziener" liever dan een nuchteren „realist". Nu dit alles voorbij is, begrijpen wij wat de slimme tacticus in vredes- en oorlogsmanoeuvres bedoelde, toen hij in „Mein Kampf" uitlegde hoe visionaire propaganda het altijd wint van absolutistische: „De grote massa van het volk bestaat niet uit professoren noch uit diplomaten. Het beetje abstracte kennis, dat de massa bezit, richt zich meer op het gevoelsleven. En daarin wortelt òf haar negatieve, òf wel haar positieve houding. De massa is slechts ontvankelijk voor een manifestatie van kracht in de ene of andere richting, maar nooit voor een halfslachtig schipperen tussen de twee" (blz. 467 van de onverkorte uitgave 1941: Reynal & Hitchcock).

2. **Hitler heeft van Racisme een mythe gemaakt, die enthousiasme wekte door godsdienstig gevoel met nationalistisch patriottisme te verwarren.**

Vaderlandsliefde is een der diepste en sterkste menselijke gevoelens. Het is de uitbouw van de meest intieme liefde voor onze vaders en moeders. Het is in de natuurlijke orde een echo van die drang, die ens mens opheft boven zichzelf, naar iets dat groter is dan hijzelf, en dat hem er toe brengt gaarne dingen van een lagere orde aan een hogere orde op te offeren.

Hitler heeft op dit motief gespeeld, toen hij meesterlijk in „Mein Kampf" schreef: „De Ariër is het grootst, niet per se in zijn geestes-vermogens, maar voor zover hij bereid is, al zijn krachten in dienst der gemeenschap te stellen. Bij hem heeft het instinct van zelfbehoud de nobelste vorm bereikt, omdat hij vrijwillig zijn eigen ego ondergeschikt maakt aan het leven der gemeenschap, en als het uur het eist, dan offert hij het ook" (blz. 408 boven geciteerde editie).

De Nazipropaganda was gemakkelijk in staat dit uit te buiten en massa's van Duitse Noorderlingen ervan te overtuigen, dat zij zuivere idealisten waren, gekant tegen „Joodse" en „bastaard" materialisten, gekant tegen de lage democratische moraliteit" enz. enz. In zulk een stemming was het zelfs betrekkelijk eenvoudig God in de Hemel te mobiliseren. „Ik vecht voor het werk van den Heer" (Mein Kampf, p. 84). „De Voorzienigheid beschermt ons zichtbaar."

Feitelijk maakt Hitler zichzelf den enigen beoordelaar van Gods bedoelingen en hij stelt godsdienstig gevoel practisch in dienst van zijn opvatting en nationale grootheid.

Een van Hitlers meest doortrapte manoeuvres is geweest, dat hij velen kerkelijken leiders en gelovigen — den Katholieken niet uitgezonderd — heeft wijs gemaakt, dat hij zich uitsluitend wilde beperken tot politieke hervormingen en dat zijn gepraat over godsdienst-zaken alleen maar bedoeld was als oratorisch ornament. Te laat hebben zij ontdekt, dat zij te doen hadden met een volkomen opslorping van de godsdienst in het racisme. En hiermede behaalde de oude Duitse dwaling van pantheïsme zijn eerste politiek succes.

CURAÇAO

DE KRONIEK DER VICTORIE.

Om technische redenen zal deze kroniek eerst Maandag geplaatst kunnen worden.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Hedenmiddag 16 uur voetballen ambtenaren: Postkantoor — Gezondheidsdienst.

Zondag: Rifterrein 10 uur. Staco B—Excelsior B (vriendschappelijk); 16 uur Ecuador — O.L.S. (oudleerlingen van Scherpenheuvel). Dit is een erewedstrijd voor Ecuador.

Terrein Suffisant: 10 uur Sithoc — Suffisant.

Dein: The Western Stars — Union Venezuela.

— **Don Bosco:** Zondagmorgen jaarvergadering van Don Bosco.

REGELING NEDERLANDS INDISCHE WEDUWEN EN WEZENPENSIOENEN:

Het Nederlandse Staatsblad No. E. 1 van 1944 bevat het Koninklijk Besluit van 3 Januari 1944 No. 2, bepalende dat, zolang delen van het Rijksgebied door den vijand zijn bezet, de regeling van de pensioenen en onderstanden aan weduwen en wezen van Nederlands-Indische landsdienaren ten laste van de Indische pensioenfondsen op grond van de verschillende voor toekenning van die pensioenen en onderstanden geldende Reglementen, buiten bezet gebied zal geschieden door de Vertegenwoordiger der Directie van de Indische Pensioenfondsen in Curaçao.

„THE POPE'S NEW ORDER".

Naar wij vernemen is dezer dagen in New York verschenen een boek „The Pope's New Order" van Philip Hughes. In dit boek wordt een systematische opsomming gegeven van hetgeen de Pausen van Leo XIII tot den regerenden Paus Pius XII hebben geschreven en gezegd over de Christelijke nieuwe orde. Lang voordat het woord 'nieuwe orde' bestond heeft Leo XIII reeds gewezen op de fouten die zich thans wreken. Sedertdien hebben de pausen vele dingen geschreven en gezegd. Het is een buitengewoon goede gedachte geweest uit de wirwar van al deze encyclieken en uitspraken een systeem te trekken. Het boek komt juist op het goede moment, nu de Paus in het brandpunt staat. Enkele hoofdstukken „The fundamental causes of world unrest", „Catholic attitude to the modern state", „The capitalist system and the worker" e.d.

Bij informatie deelde de boekhandel Liberty, Bredestraat 25 (aan de Punt), telefoon 2200, ons mede, dat het boek daar binnenkort in voorraad zal zijn, zodat bestellingen reeds worden aangenomen. De prijs is $ 2,50.

INTERNATIONALE VOETBALWEDSTRIJDEN OP CURAÇAO.

Het Bestuur van de Nederlandse Antillen Voetbalbond ontving telegraphisch bericht van den Directeur voor sportaangelegenheden in Haïti, dat de uitnodiging aan de Haïti Voetbalbond tot deelneming aan bovengenoemde wedstrijden in April 1944, door deze Bond is aangenomen.

POLVLIET BIJ DE AMBASSADE.

De Heer Godefriedus H. Polvliet, die, zoals men weet verbonden was aan de redactie van de „Knickerbocker", heeft deze post verlaten en werd op 1 Februari 1944 aangesteld tot secretaris en assistent van den Gedelegeerde van de Nederlandse Ambassade te Washington in New York City.

Moge het hem gegeven zijn in deze betrekking veel te doen voor de idealen, die hij nastreeft.

BONAIRE.

VOOR HET NIEUWE HOSPITAAL.

Ter gelegenheid van de in gebruik stelling van het nieuwe hospitaal zal de bevolking van Bonaire gezamenlijk een geschenk aanbieden. Op Rincón werd hiertoe een collecte gehouden, welke de prachtige som van ƒ 310.— opbracht. Deze som is daarom zo bijzonder, omdat zij door vele kleine gevers is opgebracht.

WERELDNIEUWS

REGERINGSHERZIENING IN BOLIVIA.

Uit Lapaz wordt gemeld, dat de geruchten omtrent een staatsgreep in Bolivia volkomen vals zijn en dat er volkomen kalmte heerst. Om redenen, die nog niet officieel bekend gemaakt worden, zijn, evenwel verschillende leden van de regering afgetreden. Deze zijn: Majoor Alberto Taborga, Minister van Binnenlandse Zaken; Carlos Montenegro, Minister van Landbouw en Augusto Cespedes, Secretaris van den President. Taborga is vervangen door Luitenant-Kolonel Alfredo Pacheco, Hoofd van de luchtmacht. Voor de andere posten moeten nog personen gevonden worden.

Taborga was een goede vriend van de asgezinde elementen. De twee anderen, die afgetreden zijn, werden dikwijls genoemd als zijnde in contact met agenten van de as, hoewel Cespedes in een gepubliceerde verklaring beweerde grote bewondering te hebben voor de Verenigde Staten. Cespedes en Montenegro zijn vooraanstaande leden van de Movimiento Nacionalista Revolucionario, welke President Peñaranda omver wierp en zij geven het nieuwsblad „La Calle" uit, dat enige tijd op de Noordamerikaanse Zwarte Lijst stond. De jonge leger-officieren, die de leiders van de M.N.R. steunden, waren geschokt om later te ontdekken, dat zij met grote achterdocht werden beschouwd en kwamen tot het besluit, dat zij geofferd moeten worden teneinde de erkenning te verkrijgen voor de nieuwe regering.

Alfredo Pacheco, de plaatsvervanger van Taborga, toefde twee jaar in de Verenigde Staten ter bestudering van de aviatiek. Hij wordt beschouwd als definitief pro-Geallieerd (Buenos Aires, (AP) 11.2).

LAATSTE NIEUWS

— **Vandaag** is het de 135e geboortedag van Abraham Lincoln. Gewoonlijk verschijnen op deze dag de meeste nieuwsbladen in de Verenigde Staten, maar vanwege de schaarste aan drukmateriaal worden vele vandaag niet uitgegeven.

— **John Daly,** correspondent van de Columbia Broadcasting Sytem, meldt dat „na vier angstige dagen de kern van het Geallieerde strandhoofd ten Zuiden van Rome vastgeplant blijft."

— **Het Duitse** communiqué zeide, dat het Duitse geschut hevige vijandelijke tankaanvallen opgebroken heeft tegen de „nieuwe Duitse linies nabij Aprilia".

— **In de afgelopen** nacht hebben Mosquito's van het Bommenwerperscommando doelen in Midden- en West-Duitsland aangevallen. Ook werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Er wordt geen enkel vliegtuig vermist. Heden worden de aanvallen op de Franse kust voortgezet.

— **De radio van Moskou** zeide, dat Russische guerrillero's in de bezette sectoren in het gebied van Leningrad meer dan 5000 Sovjet-burgers gered hebben van ontvoering naar Duitsland als dwangarbeiders.

— **Uit het Geallieerde** Hoofdkwartier in Algiers wordt gemeld, dat de Geallieerden sedert de invasie van Italië meer dan 13.000 gevangenen genomen hebben.

— **Het Hongaarse** MTI agentschap deelde mede, dat Geallieerde vliegtuigen de „omstreken van Split" in Joegoslavië gebombardeerd hebben.

— **Meer dan** 250 Geallieerde bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen hebben met 98 ton aan bommen een aanval gedaan op de Japanse basis te Rabaul. Er werden vele voltreffers geplaatst op kanonstellingen, startbanen, gebouwen en parkeerterreinen voor vliegtuigen. Van de 50 vijandelijke jagers welke poogden de Geallieerde luchtaanval te onderscheppen, werden 20 neergeschoten en vermoedelijk nog 7 vernield, tegen een Geallieerd verlies van 2 toestellen. De Japanse basis te Wewak op de Noordkust van Nieuw Guinea werd bestookt met tonnen brisant- en brandbommen. Er werd geen verzet geboden door Japanse jagers. Op de vijandelijke basis te Madang werd 60 ton aan bommen geworpen. Ook hier werd geen verzet geboden. Men gelooft, dat de Japanse garnizoenen hun posities hebben ontruimd, omdat zij een aanval van Geallieerde grondstrijdkrachten verwachten.

D'Amigoe-klant leest de beste krant.

Een Stratiotamaan [1] op Curaçao

Curaçaoënaar trekt Luitenants-uniform aan en laat schildwachts in de houding springen.

Gisterenmorgen werd voor den Rechter in Eerste Aanleg, Mr. Willem B. J. Aberson, een interessant geval van oplichting behandeld, waarbij de Officier van Justitie Mr. Joseph J. A. Ellis een gevangenisstraf van 8 maanden eiste.

De beklaagde, Willem Jan Frederik Swalef, die op Curaçao geboren werd doch lange tijd in Nederland gewoond heeft en later ging varen, trad als eigen verdediger op. Voor een leek op het gebied van de rechtspraak moet gezegd, dat dit hem wonderwel afging. Verschillende getuigen werden reeds gehoord en gisteren stond de zaak voor requisitoir en pleidooi.

Aan het uitmuntende requisitoir van Meester Ellis dat wij van wege de lengte niet geheel kunnen overnemen, ontlenen wij het volgende:

Den Beklaagde is ten laste gelegd:

Dat hij op een dag in Augustus 1943 zich begeven heeft naar Luitenant-Kolonel Dayton, Commanderend Officier van het Noordamerikaanse Kamp te Suffisant. Volgens de dagvaarding zou verdachte daarbij gekleed zijn geweest in een uniform, samengesteld uit kentekenen van verschillende aard, waardoor Kolonel Dayton onder de indruk zou zijn gekomen, dat beklaagde behoorde tot de marine.

Beklaagde liet genoemden Officier in de waan, dat hij zee-officier was en verzocht Kolonel Dayton hem, beklaagde, te willen toestaan goederen te kopen uit de Noordamerikaanse cantine in dat kamp, alwaar de goederen lager geprijsd zijn dan elders, omdat zij van belasting zijn vrijgesteld. Uit deze cantine nu mocht alleen verkocht worden aan militairen. Beklaagde was geen militair.

Door middel van zijn maskerade wist hij evenwel zich de toestemming te verschaffen tot aankoop van goederen uit de Noordamerikaanse militaire cantine. Kolonel Dayton gaf opdracht aan Luitenant Bailey om aan beklaagde goederen te verkopen en te leveren uit de cantine.

Beklaagde ging daarop naar Luitenant Bailey en bracht ook laatstgenoemde onder de indruk, dat hij marine-officier was.

Luitenant Baily gaf op zijn beurt aan den soldaat Graham order om aan beklaagde goederen uit de cantine af te leveren

Beklaagde vervoegde zich toen tenslotte bij Graham, die beklaagde ten betaling af-gaf een hoeveelheid dranken en sigaretten, zulks nadat beklaagde aan Graham en andere militairen in de cantine had medegedeeld, dat hij „Commanding Engineer" was.

Beklaagde nam deze goederen mede en heeft ervan, hetzij verkocht hetzij te koop aangeboden, tegen prijzen ver boven de door hem besteden koopprijs, zulks te zijner bevoordeling.

Tot dusverre de feitelijke toedracht.

Mijnheer de Rechter — en ware het niet, dat beklaagdes listigheid, in dienst was gesteld van de misdaad, dan zouden wij de koelbloedigheid, waarmede deze Köpenickiade werd uitgevoerd, moeten bewonderen.

Beklaagde heeft zich dus om te beginnen gekleed in een uniform, terwijl hij daar geen bevoegdheid toe had, zijnde voorts dat uniform een samenraapsel van tot verschillende uitrustingen behorende distinctieven.

Hiervoor dient als bewijs:

1o. de buitengerechtelijke deskundige verklaring van scheepvaartinspecteur Veltman, die vóór de terechtzitting overleden is;

2o. de gelijkluidende deskundige verklaring onder ede ter terechtzitting afgelegd door scheepvaartinspecteur Van der Giesen. Deze verklaarde niet alleen, dat beklaagdes kledij een niet bestaand uniform was, maar verder, dat beklaagde — die niet voer voor een instelling met voorgeschreven tropenuniform — in geen geval zich een tropenuniform met welke distinctieven ook mocht laten aanmeten door een Curaçaosen kleermaker.

Was nu dat uniform zodanig, dat het den niet-deskundigen onder de indruk moest brengen, dat beklaagde marine-officier was?

Als beklaagde de pet niet liet zien, dan ongetwijfeld. De pet, waarop een vlaggetje te zien was, kenmerkte den drager als koopvaardij-officier. Getuige Baily zeide over deze pet: „It would have given him away".

De rest van het uniform was ongetwijfeld bedriegelijk genoeg om den leek te misleiden.

Laat ons daarvoor nagaan de verklaringen van de gehoorde getuigen:

Luitenant-Kolonel Dayton zeide: „Naar aanleiding van het door hem gedragen uniform werd hij door mij beschouwd als te zijn een Officier van de Nederlandse Marine".

Luitenant Bailey: „Ik zag hem aan voor een zee-officier."

Soldaat Graham: „Door zijn uniform dacht ik, dat hij Officier was bij de Nederlandse Marine."

Verdere personen, die hem voor Marine-officier aanzagen, zijn: Gaertner, Apple, Schultz, Elmosri en Sergeant McKenzie. De schildwachten sprongen voor Swalef in de houding.

Maar de meest frappante verklaring is wel die van den Scheepvaart-inspecteur Van der Giesen, die deskundig is inzake uniformen. Hij verklaarde onder ede: „Als deze man zijn pet niet laat zien, zou ik hem in deze uniformjas voor een marine-officier verslijten: deze kledij is in hoge mate verwarrend."

En hiermede is de door mij opgeworpen vraag op de meest overtuigende wijze beantwoord.

Wij gaan verder en komen bij de vraag: Is het beklaagdes opzet geweest Luitenant-Kolonel Dayton te misleiden?

En nu moet beklaagdes persoon aan een speciaal onderzoek worden onderworpen.

Beklaagde laat zich adresseren als: Luitenant Commander Swalef (soms zelfs: von und zu Schwalef). Beklaagde gaf zich tegenover Schultz ook uit als Luitenant Commander.

Lieutenant Commander, zoals u weet, Mijnheer de Rechter, is wat wij noemen: Luitenant ter Zee eerste klasse.

Tegenover Elmosri noemde beklaagde zich: „primer oficial". Tegenover Sergeant McKenzie en Soldaat Graham deed beklaagde zich voor als Commanding Engineer.

In tegenstelling met Chief Engineer, is dit een militaire rang.

Voeg hierbij beklaagdes uniform en optreden in het kamp, dat door Luitenant Bailey zo typisch omschreven werd: „He acted the part of an officer"

Als dan verder vaststaat, dat burgers niet mogen kopen en beklaagde, die burger is, juist kwam om te kopen, begint ook dit onderdeel zich duidelijk af te tekenen.

Hoe dient nu beklaagdes optreden te worden gequalificeerd? Resumerende blijkt, dat hij door zijn houding en kledij Luitenant-Kolonel Dayton onder de indruk bracht, dat hij Marine-officier was. Luitenant Baily voor zich in de houding liet staan, en tegen Soldaat Graham en Luitenant McKenzie zeide: „Ik ben Commanding Engineer".

Ter staving van zijn betoog haalde de Officier van Justitie verder verschillende arresten van de Hoge Raad aan. Ook wees hij erop, dat de beklaagde reeds vroeger in aanraking is gekomen met den Strafrechter in de Verenigde Staten, in Nederland en op Curaçao.

Hij had zich hier al eens uitgegeven als Militair. Hij was namelijk naar Kapitein Meyboom gewandeld en had dezen in strijd met de waarheid verteld, dat hij bij het Corps Grenadiers in Waalsdorp dienstplichtig sergeant was geweest. In werkelijkheid was de beklaagde uit Nederland vertrokken vóór hij zijn dienstplicht had vervuld: hij was dus nooit militair geweest, laat staan sergeant bij de Grenadiers. Kapitein Meyboom nam hem dus in dienst en gaf hem een sergeants uniform. Swalef liep daarin een tijd lang krijgshaftig rond en werd prompt als sergeant uitbetaald. Na enige tijd herkende de recherche Swalef in. Dat was in 1940. En thans in 1944 zien wij den pseudo-sergeant terug als pseudo-lieutenant-commander. Voorwaar een niet alledaagse promotie, aldus Mr. Ellis.

Het ten laste gelegde bewezen achtende ,eiste hij een gevangenisstraf van 8 maanden tegen den beklaagde, met bevel tot verbeurdverklaring en vernietiging van de in beslag genomen uniformkleding.

In zijn pleidooi zegt Swalef, dat hij machteloos staat tegenover de rechtbank aangezien hij niet thuis is op juridisch gebied. Niettemin haalt hij een uitspraak van — naar wij konden verstaan — Professor Cleveringa aan, [illegible] strafbaar is als men zich voordoet voor officier, mits men daarbij niet zegt van welke natie. De beklaagde was ervan overtuigd, dat hij in het Noordamerikaanse kamp zou kunnen kopen, al was hij niet in uniform. En ook ontkende hij, dat hij uit winstbejag gehandeld had. Het was om de Noordamerikaanse werklieden te helpen met een feest.

De beklaagde voer voort met erop te wijzen, dat verschillende Nederlanders bij het begin der vijandelijkheden geweigerd hadden te gaan varen, doch dat hij wel is gaan varen en zelfs viermaal in het water gelegen heeft. Hij gaf nog een uitleg over de uniform, die hij in Engeland zou hebben gekocht en verklaarde door den Engelsen dokter te zijn afgekeurd voor de vaart, waarna hij naar Curaçao kwam. De Maatschappij (waarschijnlijk C.S.M.) liet hem hier wachten, maar verbood hem te gaan werken bij de Noordamerikanen, hoewel hij daar werk kon krijgen „Aan wie de schuld, dat ik hier nu voor u sta?" aldus zegt de beklaagde.

„Het is hier veel erger dan in Engeland of aan boord", zo zegt hij verder. „Want in Engeland of op de schepen kan men zich verdedigen tegen de Duitsers. Hier in voorarrest kon ik mij niet verdedigen tegen de wandluizen."

Met verzoek aan den Rechter om hem een voorwaardelijke straf op te leggen en hem in staat te stellen weer te gaan varen, besluit Swalef zijn pleidooi.

De Officier van Justitie verklaart in zijn repliek, dat de uniform van Swalef hier gemaakt werd door een kleermaker en dat hij ook niet door den Engelsen dokter werd afgekeurd, doch uit Engeland werd gezet.

Na een vraag van den Rechter of de beklaagde blijft bij zijn verklaring niet uit winstbejag gehandeld te hebben — hetgeen deze doet — wordt de zaak voor vonnis uitgesteld tot over veertien dagen.

[1] Een stratiotamaan is iemand, die uit ziekelijke aandrang krijgersuniformen aantrekt (Stratiotes is Grieks voor soldaat). Verg. Kleptomaan, cryptomaan.